

tepaV

Economic Policy Research Foundation of Turkey

Yeni kanun teklifi neden yeterli deęildir?

Güven Sak

28 Şubat 2012

Çerçeve

- Ne yapmak istiyoruz?
 - İnsan gücümüz dünyanın en büyük 10'uncu ekonomisi olma hedefiyle uyumlu mu?
- Yeni kanun teklifi zorunlu eğitim süresini uzatmaktadır.
 - Getirilen öneri, Türkiye'nin öncelikleri açısından, dikkatle değerlendirilmelidir.
- Eğitim bütçesi artmayacaksa, öncelik nicelik değil nitelik olmalıydı
 - Kalite sorunu ve okul öncesi eğitim

2023 hedefine ne kadar yakınız?

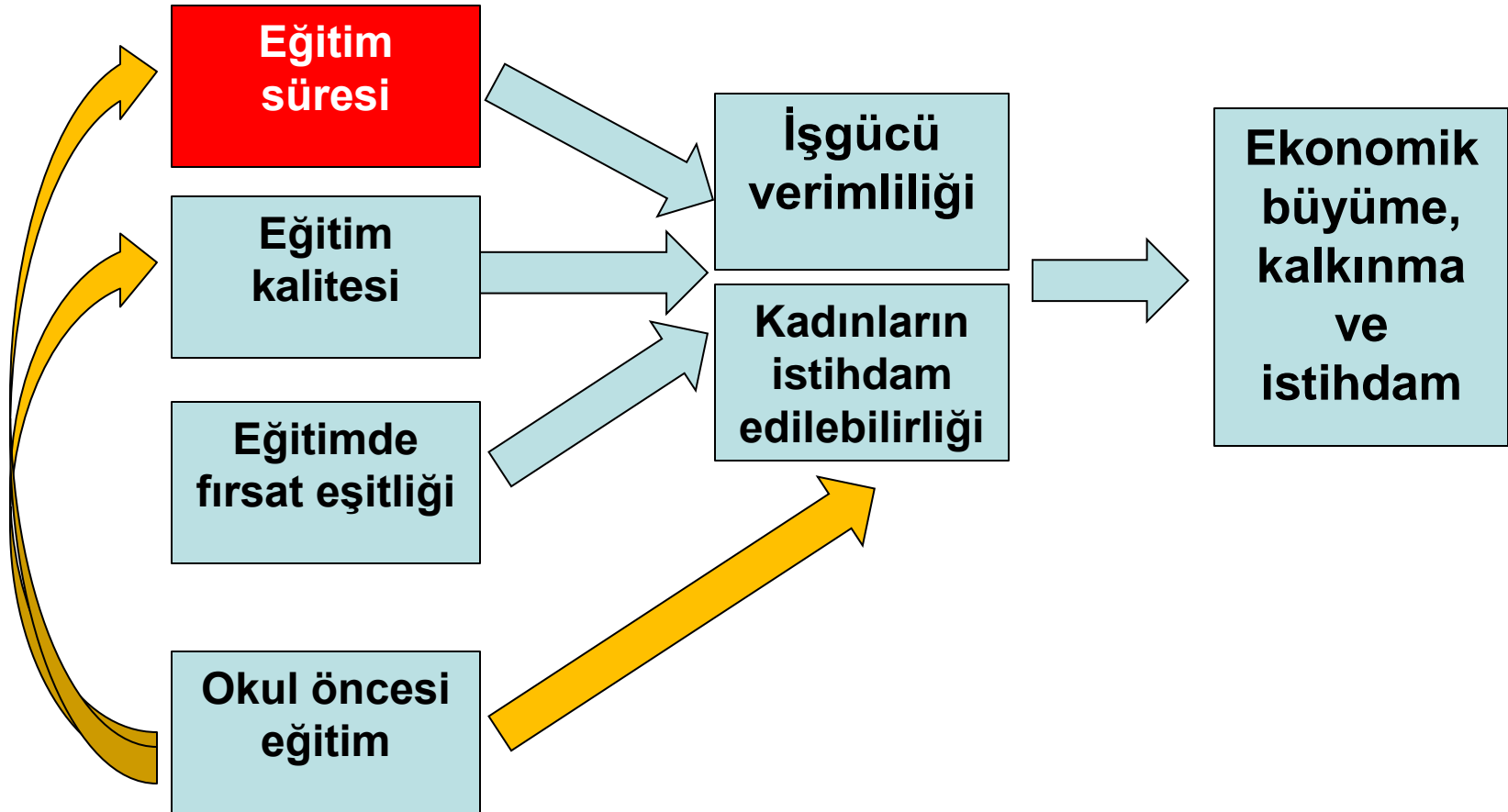
		Çalışan başına		Nüfusun ortalama yaşı	Kadınların işgücüne katılım oranı (%)	Nüfusun ortalama eğitim süresi
		Milli gelir (milyar \$)	üretim (bin \$)			
1	ABD	14.582	105	36.9	58	12.4
2	Çin	5.879	8	35.5	67	7.5
3	Japonya	5.498	88	44.8	48	11.5
4	Almanya	3.310	85	44.9	53	12.2
5	Fransa	2.560	100	39.9	51	10.4
6	İngiltere	2.246	78	40.0	55	9.5
7	Brezilya	2.088	95	29.3	60	7.2
8	İtalya	2.051	90	43.5	38	9.7
9	Hindistan	1.729	4	26.2	33	4.4
10	Kanada	1.574	92	41.0	63	11.5
11	Rusya	1.480	21	38.7	58	8.8
12	İspanya	1.407	76	40.5	49	10.4
13	Meksika	1.040	24	27.1	43	8.7
14	Kore	1.014	43	38.4	50	11.6
15	Avustralya	925	82	37.7	58	9.8
16	Hollanda	783	91	41.1	60	11.2
17	Türkiye	735	33	28.5	24	6.5
18	Endonezya	707	7	28.2	52	5.7
19	İsviçre	524	113	41.7	61	10.3
20	Polonya	469	31	38.5	46	10.0

PISA ve İngilizce konuşma performansımız sorunlu

		PISA 2009 Matematik Ortalama Puanı	PISA 2009 Fen Ortalama Puanı	İngilizce Yeterlilik Endeksi
1	ABD	487	502	
2	Çin	543	520	47.6
3	Japonya	529	539	54.2
4	Almanya	513	520	56.6
5	Fransa	497	498	53.2
6	İngiltere	492	514	
7	Brezilya	386	405	47.3
8	İtalya	483	489	49.1
9	Hindistan			47.3
10	Kanada	527	529	
11	Rusya	468	478	45.8
12	İspanya	483	488	49
13	Meksika	419	416	51.5
14	Kore	546	538	54.2
15	Avustralya	514	527	
16	Hollanda	526	522	67.3
17	Türkiye	445	454	37.6
18	Endonezya	371	383	44.8
19	İsviçre	534	517	54.6
20	Polonya	495	508	54.6

Yeni kanun teklifi sadece eğitimin süresine odaklanıyor

Halbuki eğitimin niteliği en az niceliği kadar önemli

Kaynakların dağılımında eğitimin niteliği mi niceliği mi daha önemli?

- Zorunlu eğitim süresinin arttırılması nüfusun eğitim süresinin arttırılması için önemlidir
- Ancak, maliyeti yüksektir
 - Kanada, Avustralya ve Fransa'da süre 10 yıl
- Süreyi artırırken eğitime ayrılan kaynak miktarını arttırmazsak kaliteden taviz vermiş olacağız
 - Şu anda ilköğretimde 10,9 milyon; ortaöğretimde 4,7 milyon öğrenci var
 - Zorunlu 12 yıl, ortaöğretimin kapasitesini iki katına çıkarmak demek. Bunun için kaynak ayrılacak mı?

Eğitim kalitesini en çok arttıran ülkelerde izlenen politikalar çođunlukla ortak

■ Eğitim ıktılarının kalitesini iyileştiren ülkelerdeki ortak uygulamalar

→ Yerelleřme, ademi merkeziyetçilik

- Okul yönetimlerine yetki devri
- Müfredatın oluşturulmasında otonomi

→ öđretmenlerin kořullarında iyileřtirme

- đretmenliđi cazip bir meslek haline getirmek
- Eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması

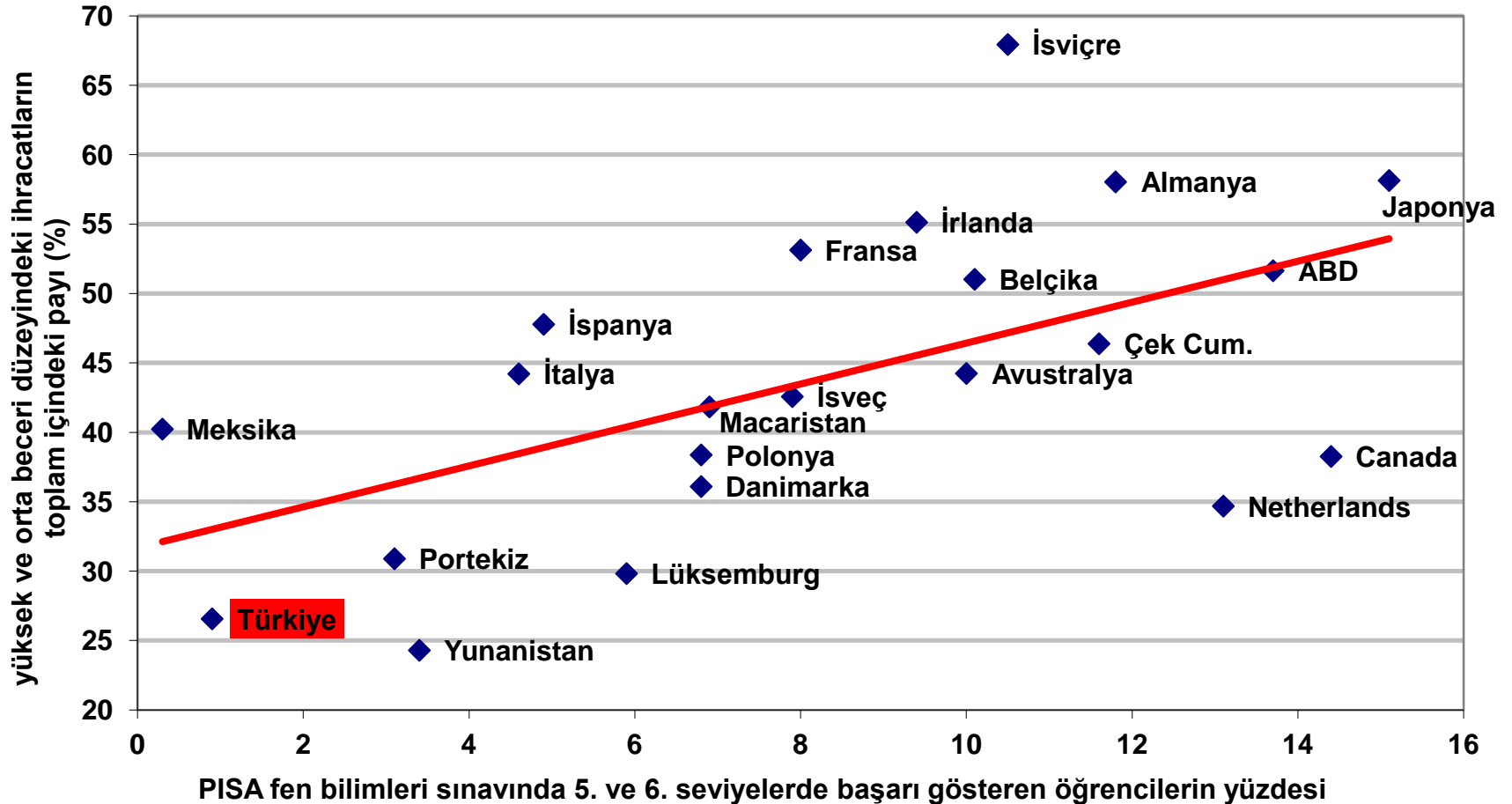
→ En başarısız öğrencilere odaklanma

- Başarı varyasyonunu azaltma
- Ek ders/etüt uygulamaları

■ Yeni taslakta bu alanlardan hiçbirine deđinilmiyor

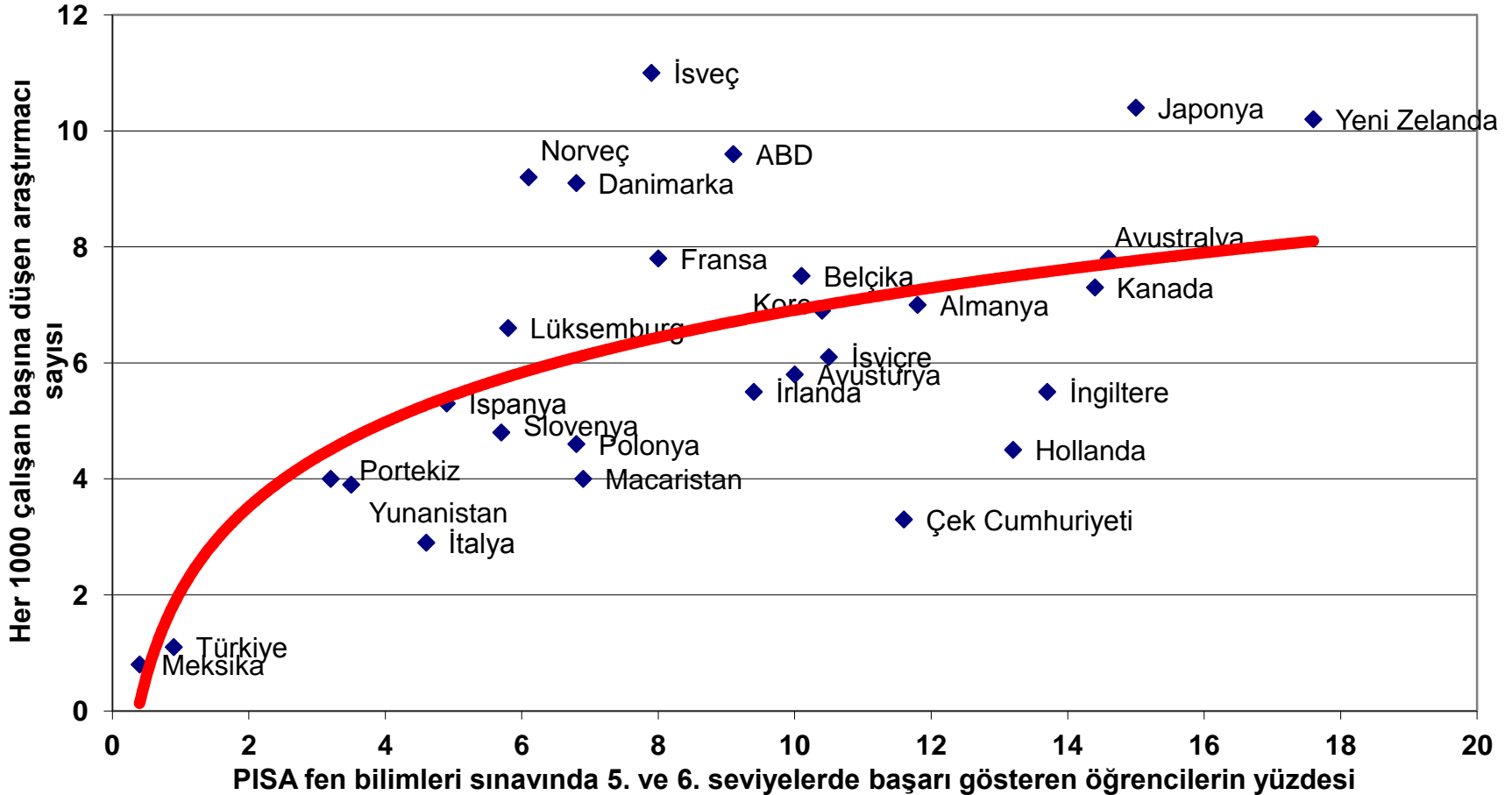
Eğitim kalitesini iyileştirmeden, üretim deseni dönüşümünü gerçekleştirmek mümkün değil

OECD ülkelerinin PISA sınavındaki başarı oranı ve orta ve yüksek seviyede beceri gerektiren ihracatın toplam ihracat içindeki payı, 2005

PISA sınavlarında gösterilen başarının araştırmacı yoğunluğu ile de bir ilişkisi var

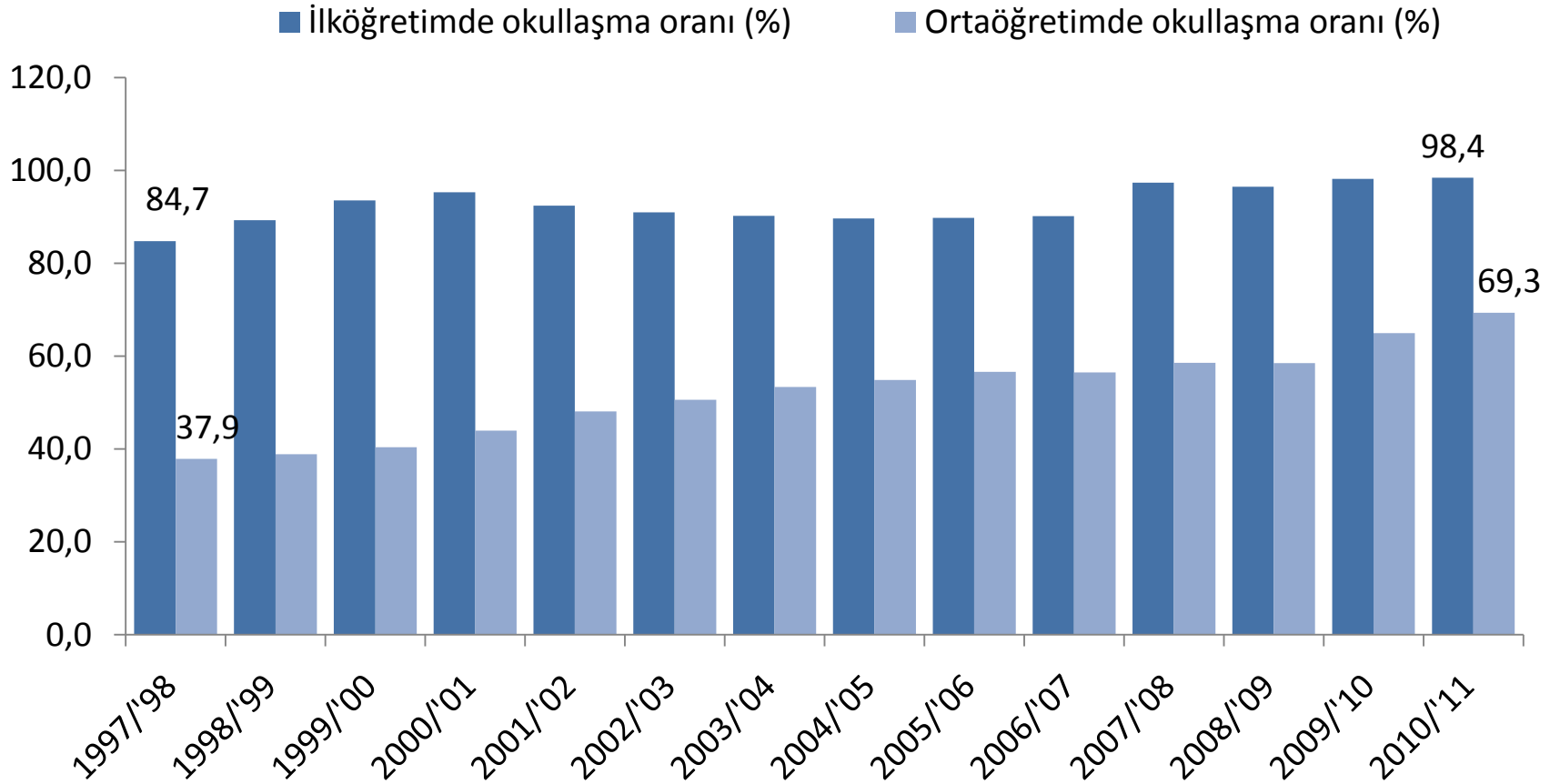
OECD ülkelerinin PISA fen bilimleri sınavındaki başarı düzeyi ve araştırmacı yoğunluğu

Yeni kanun taslađı ne getiriyor?

- Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkması
 - Fiziki altyapı ve mali kaynak yeterli mi?
- Mesleki eđitime geište yař sınırının dřürölmesi
 - Erken yařta meslek seçimi doğru mu?
- İlköđretimin kademelendirilmesi
 - Kademeler/altyapı arasındaki ilişkinin nasıl kurulacağı belli mi?

Sekiz yıllık eğitimle ilköğretimde okullaşma oranları artmıştı; on iki yıla geçince ortaöğretimde de benzer bir değişim olacak

Mesleki eğitime geçiş birçok ülkede 16-17 yaşlarında oluyor

Ülke	Zorunlu Eğitim ve Kademeleri	Zorunlu Eğitim	Mesleki Eğitimin Başlama Yaşı	Mesleki Eğitimden Zorunlu Eğitimden Sonra
Türkiye (İlk Öneri)	4 yıl 4 yıl 4 yıl	12 yıl	10-11	HAYIR
Türkiye (2. Öneri)	4 yıl 4 yıl 4 yıl	12 yıl	10-11	HAYIR
Türkiye (Mevcut)	8 yıl 4 yıl			
Finlandiya	9 yıl	9 yıl	16-17	EVET
Avustralya	1. tip: 6 yıl 4 yıl 2. tip: 10 yıl	10 yıl	16-17	EVET
Yeni Zelanda	1. tip: 6 yıl 4 yıl 2. tip: 8 yıl 2 yıl	10 yıl	16-17	EVET
Danimarka	9 yıl	9 yıl	16-17	EVET
Norveç	7 yıl 3 yıl	10 yıl	16-17	EVET
Almanya	Berlin: 6 yıl 6 yıl Diğer: 4 yıl 8 yıl	12 yıl	13 yaş / tartışılıyor	EVET
ABD	5 yıl 3 yıl	en az 8 yıl	15-18	EVET
İngiltere	1. tip: 2 yıl 4 yıl 4 yıl 2. tip: 4 yıl 4 yıl	10 yıl	~15	EVET

Renk Göstergeleri:

■	Zorunlu & Açık öğretim mümkün
■	Zorunlu & Açık öğretim mümkün değil
■	Zorunlu değil

Mesleki eğitim sistemini elden geçirmeden giriş yaşını düşürmek sorunları çözer mi?

İşverenler, düz lise ve meslek lisesi mezunlarını ayırt edemiyorlar

Meslek lisesi mezunlarında aranan özellikler

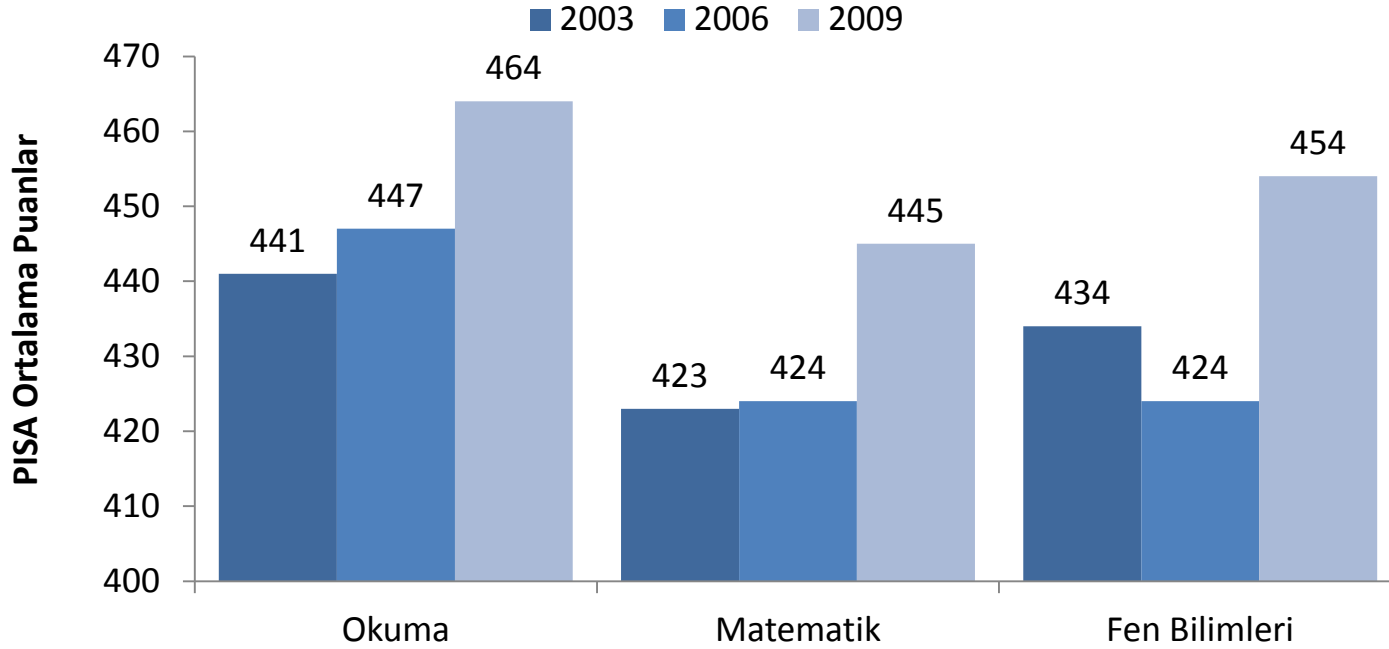

Meslek liselerinde öğrenci başına harcama genel liseden yüksek

Mezunların işgücü piyasasındaki durumları farklılaşıyor mu?

	Meslek lisesi	Genel lise	Fark (meslek-genel)
Öğrenci başına harcama (\$, 2010)	1324	940	%40
Saatlik ücret (TL, 2010)	7.8	6	%30
İşsizlik oranı (% , 2010)	15.6	17.6	- 2 puan

PISA notumuz arttı ama sınıfı geçemedik

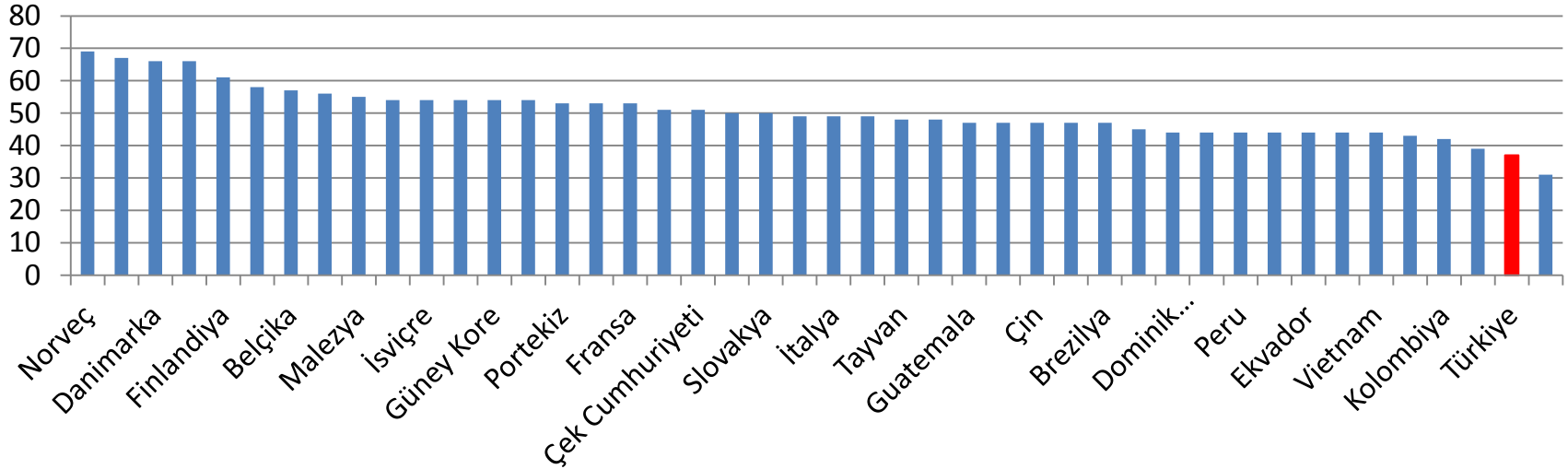

Seviyelere göre öğrencilerin dağılımı (%)

	Seviye 2 ve altı			Seviye 5 ve üstü		
	2003	2006	2009	2003	2006	2009
Matematik	74.4	76.4	67.4	5.5	4.2	5.7
Fen Bilimleri	77.9	77.7	64.5	0.9	0.9	1.1

8 yıllık zorunlu eğitim ile İngilizce hazırlık sınıfları ilköğretimden çıkarıldı

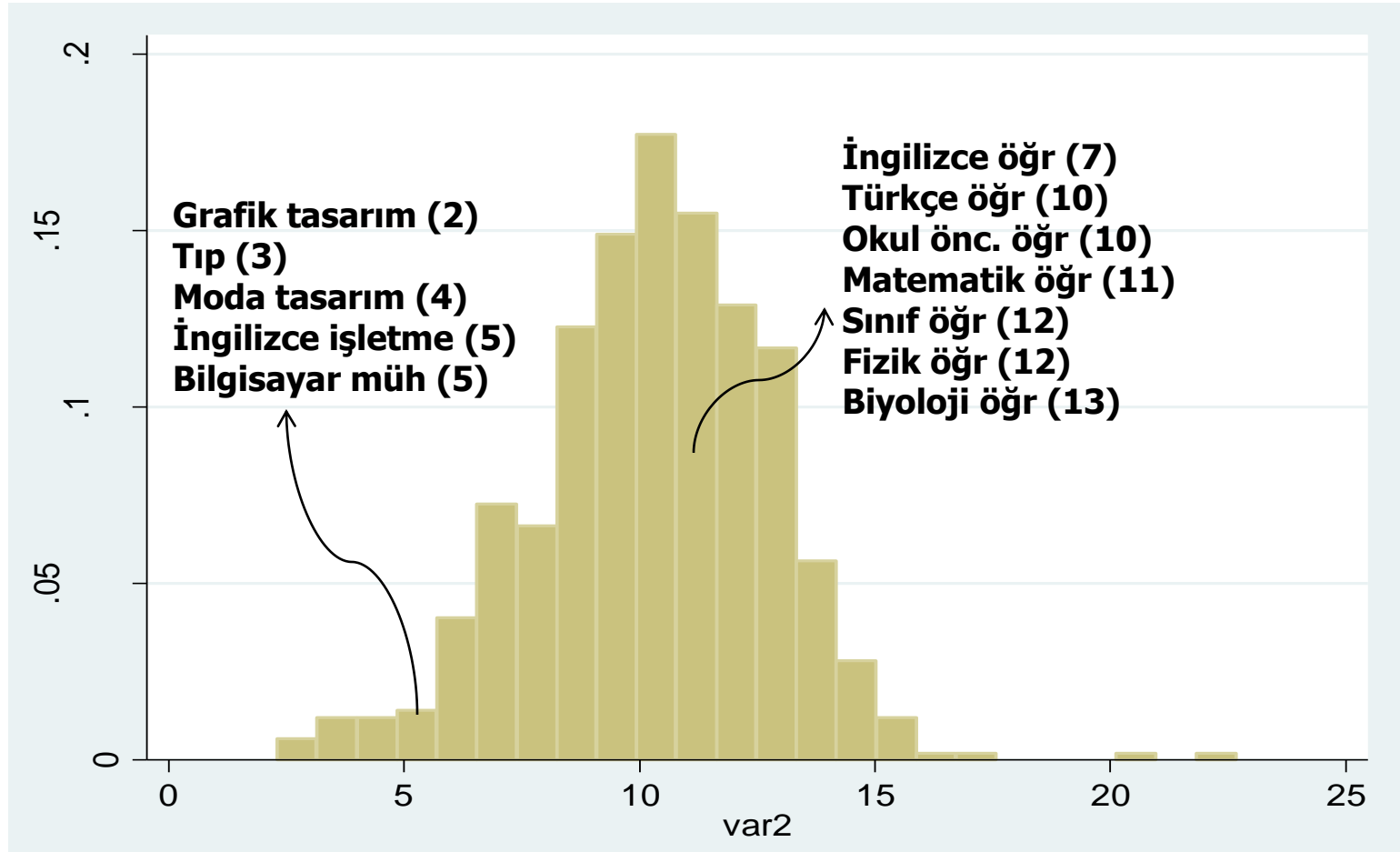
İngilizce Yeterlilik İndeksi, 2011

- İngilizce yeterlilik indeksinde Türkiye 44 ülke arasında 43. sırada
- Okul öncesi eğitime önem verilerek İngilizce yeterliliğinde istenen seviyeye ulaşılması mümkün
- Okul öncesi eğitimin yaygınlaşması, kadınların iş gücüne katılımına katkı sağlar

Öğretmenlik, tercih sıralamasında oldukça gerilerde yer alıyor

Dört yıllık bölümler, bu bölümlere girenlerin kaçınıcı tercihi?

Sonuç

- 2023 hedeflerine ulaşabilmek için Türkiye'nin bir eğitim reformuna ihtiyacı var
- Eğitim reformu tasarlanırken önceliklerin doğru belirlenmesi gerekir
- Eğitim bütçesinin büyüklüğü kısa dönemde ciddi biçimde arttırılmayacaksa önceliğin eğitim süresini uzatmaya değil eğitim kalitesinin arttırılmasına verilmesi daha doğru olur